

НЕЗАЛЕЖНИЙ ПРОЄКТ ВІЖН-РАДІО «НА ДОТИК» У ДЕФОРМОВАНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ ЗАПОРІЖЖЯ

Мірошниченко Павло Васильович,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри журналістики,
Запорізький національний університет

Найпотужнішим запорізьким ЗМІ є телебачення. В обласному центрі 4 телеканали, два з яких належать представникам українського олігархату: «ТВ 5» володіє металургійний комбінат «Запоріжсталь» (група Ріната Ахметова «Метінвест»), а телеканалом «Алекс» – підприємство «Мотор Січ» В'ячеслава Богуслаєва. Третій потужний гравець телевізійного поля Запоріжжя – канал «Z». Він цілком належить міській раді обласного центру, що тривалий час перебувала під впливом Ріната Ахметова. Зрештою, як справедливо зауважив Олександр Курбатов, місцеву телевізію Запоріжжя здавна жартома називають «ЗаводоТелебаченням», а муніципальний канал «Z» – «ЗаводоМерією» [2]. Четвертий гравець телевізійного простору Запоріжжя – місцева філія «Суспільного». У березні цього року Секретаріат НСЖУ відреагував стурбованою заявою на загрозливі темпи згорання ефективної журналістської діяльності на каналі як якісно, так і кількісно [4]. Частково до цих дій НСЖУ підштовхнула поширена у фейсбуці заява про звільнення з запорізького «Суспільного» авторитетної журналістки, голови Редакційної ради НСТУ Ольги Вакало [1]. До цього вона брала активну участь в обговоренні етерової реформи на «Суспільному», згідно з якою регіональні телевізійні мовники мали лише 1 годину часу для власних програм, а радіо – півтори години на добу [3].

У Запоріжжі нині немає жодного незалежного місцевого FM-радіо. Радіостанцію «Формат» такою вважати не можна, адже вона безпосередньо належить депутатові Запорізької міської ради Руслану Божку від «Опозиційного блоку» [6]. Єдиним майданчиком незалежної регіональної радіожурналістики донедавна в місті була інтернет-радіостанція ЗНУ «Юніверс».

У січні цього року в соціальних мережах «YouTube» і «Facebook» розпочав мовлення проєкт віжн-радіо «На дотик». Це запорізька ініціатива місцевих журналістів і громадських активістів, зокрема Ольги Вакало, підтримана Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Невелика творча та технічна команда незалежного журналістського проєкту віддає перевагу висвітленню подій і питань, які з різних причин не порушуються в етерах інших електронних медій, але є актуальними та значущими для регіону. Впродовж півтори-двох годин програми радіо «На дотик» ведучі мають змогу цікаво та повно розповісти про важливі громадські ініціативи, посприяти просуванню та масовому поширенню нестандартних соціальних рішень, здорових поглядів на суспільно-політичну, соціально-економічну, культурну ситуацію в Україні й у регіоні. Здебільшого для цього використовуються жанри інтерв'ю та бесіди, учасники та герої яких можуть самостійно донести аудиторії власні історії. Влучні запитання ведучих, професійна модерація розмови сприяють увиразненню її форми, уточненню принципів змістових моментів, розстановці смислових акцентів. Беручи до уваги, що обговорення кожної з тем радіо «На дотик» триває від 30 до 40 хвилин, журналістам проєкту вдається уникати фрагментації, поверховости в донесенні інформації, інтерпретації подій, дотримуватися точности та балансу.

Так, однією з активно обговорюваних в етері віжн-радіо «На дотик» в лютому, в кількох випусках проєкту, тем була розбудова каолінового кар'єру під Вільнянськом, що на Запоріжжі. Журналістам радіо вдалося залучити до предметної розмови учасників конфлікту з обох сторін, місцевих громадських активістів, посадовців і представників екологічних комісій місцевого рівня, екоруху та ін. [5]. Аудиторія програми мала змогу активно реагувати на все, що відбувається в програмі, за допомогою коментарів і запитань. Одна з важливих рис програм радіо «На дотик» – доносити думку слухачів і глядачів проєкту, не лишати їх без уваги.

Команда незалежного журналістського проєкту активно вивчає інформаційні потреби й запити аудиторії, вдається до фахового планування тематики та проблематики випусків, добирає гостей і коментаторів із належним рівнем експертности,

аби запобігти маніпулюванню громадською думкою, дезінформуванню, створенню ангажованого політикою та бізнесом порядку денного.

Література і джерела

1. Голова Редакційної ради НСТУ Ольга Вакало звільнилася. URL: https://stv.detector.media/kontent/resonans/golova_redaktsiynoi_radi_nstu_olga_vakalo_zvilnilasya/
2. ЗаводоТелебачення. Хто володіє телепростором Запоріжжя. URL: <https://detector.media/rinok/article/173613/2020-01-02-zavodotelebachennya-khto-volodiie-teleprostorum-zaporizhzhya/>
3. На Суспільному публічно обговорили трансформацію регіональних філій. URL: https://stv.detector.media/reformuvannya/regional_movnyky/na_suspilnomu_publichno_obgovorili_transformatsiyu_regionalnikh_filiy/
4. Регіональне суспільне мовлення потребує посилення, а не згортання (заява Секретаріату НСЖУ). URL: <http://nsju.org/povini/regionalne-suspilne-movlennya-potrebuye-posylennya-a-ne-zgortannya-zayava-sekretariatu-nszhu/>
5. Яким може буди компроміс у «каоліновому протистоянні» та чому знерухоmlена мобільна еколабораторія. URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/66503/>
6. FM-радіочастоту в Запорізькій області отримала компанія “опоблоківця” та власника “нового золотого офісу”. URL: <https://www.getman.media/fm-radiochastotu-v-zaporizkij-oblasti-otrymala-kompaniya-opobloktivtsya-ta-vlasnyka-novogo-zolotogo-ofisu/>